

Hørings svar

NOU 2023:13

På høy tid - Realisering av funksjonshindredes rettigheter

Dato: 2024-01-20

Til: Kultur- og likestillingsdepartementet

Innledning

Foreldre til blinde barn (FTBB) er en medlemsbasert interesseorganisasjon for foreldre til blinde barn og unge. FTBB ønsker med dette å komme med innspill til NOU 2023:13.

FTBB ble stiftet høsten 2021 av fire foreldre som mener det er behov for en egen organisasjon som jobber for saker som fremmer blinde barns rettigheter, med et særlig fokus på skole og utdanning, samt sosial inkludering. Vi arbeider for at alle blinde og sterkt svaksynte elever skal få likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter - uavhengig av geografisk tilhørighet og påtrykk fra foreldre - fra første til siste skoledag.

Mange blinde elever i norsk skole får ikke utdanningen de har rett til. Innføringen av de nye læreplanene og en økt digitalisering av skolehverdagen, har ført til at flere blinde strever med å følge et ordinært utdanningsløp, forårsaket av mangelen på egnede læremidler, synspedagogisk kompetanse i skolene, opplæring i punktskrift og i bruken av blindetekniske hjelpemidler.

FTBB mener vi er vitne til en total systemsvikt i utdanningstilbudet som gis til blinde og sterkt svaksynte elever. Dette kan ikke løses lokalt på hver enkelt skole som får en blind eller sterkt svaksynt elev. Det trengs overordnede endringer som sikrer at denne elevgruppen får et likeverdig utdanningstilbud.

I vår rapport *Diskriminering av blinde elever i norsk skole*¹ har vi dokumentert omfattende diskriminering av blinde og sterkt svaksynte elever. I denne rapporten lister vi opp en rekke nødvendige tiltak for at blinde og sterkt svaksynte elever skal få oppfylt sin rett til utdanning. Våre innspill til NOU 2023:13 tar i hovedsak utgangspunkt i disse tiltakene.

¹ [Lenke til ftbb.no: Diskriminering-av-blinde-elever-i-norsk-skole_v1.pdf](#)

Oversikt over nødvendige tiltak

Erfaringene vi har gjort oss viser at det er behov for omfattende endringer for at blinde og sterkt svaksynte barn skal sikres sin rett til utdanning. Nedenfor oppsummerer vi det vi mener er nødvendige tiltak:

1. Håndheving av gjeldende lov
 - a. Det er langt mellom å ha en rett og å få denne innfridd. Staten må ta ansvar for at praksis er i tråd med regelverket.
 - b. Det må få konsekvenser å bryte likestillings- og diskrimineringsloven.
2. Presisering av gjeldende lov
 - a. Dagens tolking av "hovedløsning" må presiseres slik at alle digitale læremidler er en del av kommunens og fylkeskommunens hovedløsning. Alt som skolene tar i bruk i undervisningssammenheng må anses som hovedløsninger.
 - b. Det kan ikke anses som en "uforholdsmessig byrde" å velge læremidler som er universelt utformet.
 - c. Dagens definisjonen av "digitale læremidler" må utvides til også å omfatte læremidler som ikke krever internettilgang ved bruk.
3. Nødvendige lovendringer
 - a. Blinde og sterkt svaksynte barn må få lovfestet rett til særskilt tilrettelagt undervisning.
 - b. Det må stilles krav til formell synspedagogisk kompetanse hos de som underviser blinde og sterkt svaksynte elever.
 - c. Foresatte til blinde og sterkt svaksynte barn må få opplæring i synskompenserende ferdigheter, i form av en kursrekke som strekker seg gjennom barnets oppvekst.
 - d. Forvaltningen må hastebehandle alle saker som omhandler og involverer barn.
 - e. Foreldre som er uenige i den sakkyndige vurderingen må få en reell klagemulighet.
 - f. Diskrimineringsnemnda må få mandat til å ilegge innklaget part et erstatnings- og oppreisningskrav i saker som gjelder tap av utdanning.
 - g. Brudd på regelverket om universell utforming må få reelle konsekvenser, gjerne på samme nivå som bøtene for brudd på personvernet.
 - h. Det må stilles krav til universell utforming allerede i utviklingsfasen av digitale læremidler.
 - i. Det må stilles krav til at digitale læremidler testes slik at man er sikker på at løsningen er tilgjengelig med hjelpemidler.
 - j. Punktskift må anerkjennes som blinde og sterkt svaksyntes funksjonelle skriftspråk i Språkloven.
4. Endre praksis i Diskrimineringsnemnda
 - a. For at nemnda skal være et lavterskeltilbud må den som klager få tilbud om juridisk bistand.

- b. Alle diskrimineringsaker som omhandler barn, og deres tap av utdanning, må hastebehandles.
 - c. Klagers behov for en avklaring i saken må vektlegges dersom innklaget part stadig ber om ubegrunnede utsettelse.
 - d. Diskrimineringsnemndas myndighet til å tilkjenne oppreisning må utvides slik at den også gjelder brudd på reglene om individuell tilrettelegging.
 - e. Klagesaker som omhandler manglende universell utforming av IKT-løsninger må ikke avsluttes før det foreligger dokumentasjon på at alle lovpålagte krav til universell utforming er tilfredsstillt.
 - f. Uutilsynets rolle i klagesaker må endres slik at deres ressurser kan benyttes på en mer hensiktsmessig måte.
5. Tilsynet for universell utforming av IKT:
- a. Bevilgningene til uutilsynet må økes slik at de får kapasitet til å utføre et betydelig høyere antall tilsyn.
 - b. I 2023 har tilsynet prioritert å gjøre egne tilsyn fremfor å støtte Diskrimineringsnemnda i saker som omhandler brudd på IdL § 18. Dette har ført til en dramatisk økning i saksbehandlingstiden hos Diskrimineringsnemnda. Tilsynet må få økte bevilgninger slik at de kan fungere som en egnet støttefunksjon.
6. Nasjonal godkjenningsordning for digitale læremidler
- a. Kommunene har ikke tilstrekkelig innkjøpskompetanse til å etterse at krav til universell utforming er tilfredsstillt. Det må derfor innføres en nasjonal godkjenningsordning for digitale læremidler som sikrer at gjeldende krav til universell utforming og blir ivaretatt på lik linje med kravet til personvern.
 - b. Arbeidet med tjenestekatalogen vil ikke bedre situasjonen med manglende universell utforming av digitale læremidler.

Bakgrunn

Årsaker til systemsvikten

Opplæringsloven, og dens foreslåtte forskrift, stiller ingen krav til at pedagogene, som underviser blinde og sterkt svaksynte barn, selv behersker kunnskapen og ferdighetene de skal lære bort. Norsk lov sikrer derfor ikke at blinde og sterkt svaksynte barn får oppfylt sin rett til utdanning.

Våre klager til Diskrimineringsnemnda viser at dagens digitale læremidler i liten grad samsvarer med gjeldende krav til universell utforming. Det er statens ansvar å kontrollere at praksis er i tråd med regelverket. Ved å unnlate å gjøre nødvendige kontroller og tiltak, har staten sviktet barna våre.

Vi mener at staten, ved Kunnskapsdepartementet (KD), har forsømt sin plikt til å sørge for at alle elever har tilgang til egnede læremidler. Det å gjennomføre en digitalisering av skolen, i

forbindelse med innføringen av de nye læreplanene (LK20), ser ut til å være viktigere enn å sørge for at alle elevgrupper blir ivaretatt. En hel generasjon blinde og sterkt svaksynte elever har med denne digitaliseringsprosessen blitt fratatt sin rett til et likeverdig utdanningstilbud.

Utdanningsdirektoratet (Udir) har i oppgave å forvalte statens plikt til å ha læremidler tilgjengelig for alle elever. Dette mandatet løser de ved å opprette ulike tilskuddsordninger. De siste årene har kravene til universell utforming vært ett av kriteriene for å motta tilskudd. I tilskuddsordninger for kommuners/fylkeskommuners innkjøp av digitale læremidler, oppgir leverandørene at de tilfredsstillter alle lovpålagte krav, men Udir har ikke ført nødvendig kontroll av om denne informasjonen er korrekt. Flere kartlegginger viser at læremidler som er omfattet av tilskuddsordningene ikke tilfredsstillter lovpålagte krav om universell utforming. Med sine tilskuddsordninger har altså staten investert i både produksjonen og distribusjonen av læremidler som bryter lovpålagte krav til universell utforming. Dette har resultert i en segregering i norsk skole hvor blinde og sterkt svaksynte elever ikke har tilgang til læremidler.

I et informasjonsbrev² til LDO sier Udir at de "ikke har nok kunnskap om leseopplæringen for elever som bruker punktskrift, og om denne er sammenlignbar med leseopplæring for seende barn" til at elever som bruker punktskrift kan delta i kartleggingsprøvene. Dette er en klar forsømmelse av Utdanningsdirektoratets tildelte oppgaver for 2022. Det fremkommer tydelig av Utdanningsdirektoratets tildelingsbrev at de skal samarbeide med Statped om tilrettelegging av kartleggingsprøver og at de skal ha kunnskap om små og sårbare grupper barn.

Statped har fått i oppdrag, fra KD, å tilby rådgivende tjenester til kommuner/fylkeskommuner som ikke har nødvendig kompetanse innen synspedagogikk. De siste årene har KD gjennomført betydelig kutt i Statpeds tildelte midler, noe som har ført til at tilgangen til spisskompetansen innen synspedagogikk er blitt kraftig redusert. Dette vises tydelig gjennom kutt av kurstilbud. I tillegg vurderer Statped at utformingen av deres mandat hindrer dem i å gripe inn og kreve tiltak i de saker hvor de ser at en blind/sterkt svaksynt elev ikke får et likeverdig undervisningstilbud. Statped bryter med dette barnekonvensjonen.

Kommunene/fylkeskommunene har ansvaret for å utarbeide en sakkyndig vurdering og tilrettelegge undervisningstilbudet. Uten kompetanse innen synspedagogikk er de ikke i stand til å forvalte dette ansvaret. PP-tjenesten skriver sakkyndige vurderinger som tilrå hvordan skolen bør tilrettelegge undervisningen og som angir behovet for synspedagogisk kompetanse. Det er store variasjoner i hvor mye PP-tjenesten involverer Statped i sitt arbeid. I de tilfeller hvor sakkyndig vurdering ikke lykkes i å beskrive elevens behov i tilstrekkelig grad, vil rektors vedtak og skolens valgte undervisningsopplegg ikke lykkes med å gi eleven et likeverdig utdanningstilbud. Det er ikke mulig for oss foreldre å klage på den sakkyndige vurderingen.

Vi ser flere tilfeller av at pedagoger, som mangler kompetanse innen synspedagogikk, får i oppgave å følge opp og tilrettelegge undervisningen av blinde og sterkt svaksynte elever. Synspedagogikk er et eget fagfelt, hvor det stilles høye krav til kompetanse innen alternativ

² [Lenke til ftbb.no - Informasjon om Udires prøver og arbeid med universell utforming](https://www.ftbb.no)

metodikk og bruken av avanserte blindetekniske hjelpemidler. Dette er med andre ord en oppgave pedagoger uten kompetanse ikke har forutsetninger for å mestre.

Et annet problem er at læremidler selges som universelt utformede når de ikke er det. Kommunene/ fylkeskommunene, som benytter Udirs tilskuddsordninger for innkjøp, stoler på leverandørenes egenklæring om universell utforming (uu). De har selv ikke tilstrekkelig kompetanse innen uu til å etterse at denne informasjonen er korrekt. Når de digitale læremidlene blir presentert for de blinde og sterkt svaksynte elevene, er det med en klar forventning om at læremidlene skal være tilgjengelig med elevens blindetekniske hjelpemidler. Når mangelen på universell utforming byr på utfordringer for de blinde elevene, blir elevens såkalte "manglende digitale ferdigheter" problemet. Dette fører til at blinde og sterkt svaksynte elever ikke får utbytte av ordinær undervisning og ender opp med et vedtak om spesialundervisning.

Spesialundervisningen blir et tiltak for systemsvikten, og ikke et følge av elevens behov og forutsetninger. Denne skapte situasjonen, med mange ansvarlige aktører, står i sterk kontrast med stortingsmelding 6: "**Visjonen om et inkluderende læringsfellesskap**".

Opplæring i og på punktskrift

Mange blinde og sterkt svaksynte elever får i dag mangelfull opplæring i punktskrift og har dermed ikke et funksjonelt skriftspråk. Dette er til hinder for språklig og faglig utvikling.

FTBB mener at punktskrift må inkluderes i språkloven på lik linje som som de de andre språkene som språkloven nevner; samiske språk, kvensk, romani, romanes og norsk tegnspråk. Punktskrift i dag ikke omfattet av språkloven fordi det kun anses som et skriftsystem. Denne smale forståelsen for punktskrift står i veien for å anerkjenne punktskrift som et funksjonelt skriftspråk for blinde og sterkt svaksynte. God opplæring i punktskrift tidlig i utdanningsløpet er helt nødvendig.

Nylig foreslo et juridisk ekspertutvalg, oppnevnt av Kultur- og likestillingsdepartementet, at FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) bør inkorporeres i Menneskerettsloven³. I CRPD artikkel 24, punkt 4 står følgende⁴:

"Med sikte på å bidra til å virkeliggjøre denne rettighet [retten til utdanning] skal partene treffe hensiktsmessige tiltak for å ansette lærere som kan tegnspråk og/eller punktskrift, herunder lærere med nedsatt funksjonsevne, og å lære opp fagfolk og personale som arbeider på alle nivåer i utdanningssystemet. Opplæringen skal omfatte bevisstgjøring om funksjonshemming og bruk av hensiktsmessige alternative og supplerende kommunikasjonsformer, -midler og -formater, samt undervisningsmetoder og undervisningsmateriell som er til hjelp for mennesker med nedsatt funksjonsevne."

³ [Lenke til regjeringen.no - Utredning om inkorporering av CRPD i norsk lov](#)

⁴ [Lenke til regjeringen.no - FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne](#)

Når dette inkorporeres i norsk lov, vil blinde og sterkt svaksyntes rett til opplæring i og på punktskrift styrkes, ved at det benyttes egnede metoder og at undervisningen gis av personell med kompetanse innen fagfeltet.

Blinde og sterkt svaksyntes rett til et likeverdig opplæringstilbud kan ikke begrenses av om punktskrift er innlemmet i språkloven eller ei. Vi trenger heller ikke vente på at CRPD skal inkorporeres i Menneskerettsloven. Allerede nå kan denne rettigheten sikres gjennom forskriften til opplæringslova.

Ordlyden i både forskriften og opplæringsloven må endres fra “elever som har rett til opplæring i punktskrift” til “elever som har rett til opplæring i og på punktskrift”.

Opplæring i mobilitet og bruken av tekniske hjelpemidler

Alle elever, som har behov for tekniske hjelpemidler i sin skolehverdag, må få nødvendig opplæring i bruken av disse, uten at det går på bekostning av undervisningen som gis innenfor ordinær timeramme i fag- og timefordelingen. Opplæringen er omfattende og tidkrevende, men strengt nødvendig for at elevene skal få utbytte av ordinær eller individuelt tilrettelagt opplæring.

Foresatte må også tilbys opplæring i bruken av hjelpemidler, slik at de, på lik linje med andre foreldre, har mulighet til å bistå barna sine med skolearbeidet. Her kan man ta utgangspunkt i kurset “Se mitt språk” som i dag tilbys foresatte til hørselshemmede⁵:

“Se mitt språk er et opplæringstilbud for deg som har et barn med hørselshemming. Tilbudet består av tegnspråk- undervisning og innføring i ulike temaer knyttet til det å ha et hørselshemmet barn. Målet med opplæringen er å lære å kommunisere best mulig med barnet.”

Manglende universell utforming

Flere prosjekter og utallige klager til diskrimineringsnemnda viser at digitaliseringsprosessen i grunnskolen og videregående opplæring ikke skjer i henhold til forskrift om universell utforming av IKT-løsninger.

Uutilsynet har, på oppdrag fra Digitaliseringsdirektoratet, ansvar for å forvalte forskriften om universell utforming av IKT-løsninger. Vi erfarer dessverre at dagens digitale læremidler i liten grad samsvarer med gjeldende regelverk. Dette er grundig dokumentert:

- Universell utforming av digitale læremidler (Oslo Economics)⁶
- Diskriminering av blinde elever i norsk skole (FTBB)⁷
- Risikerer dagbøter på grunn av feil i digitale læremiddel (Pressemelding utilsynet)⁸

⁵ [Lenke til statped.no - Se mitt språk](#)

⁶ [Lenke til Oslo Economics: Universell utforming av digitale læremidler](#)

⁷ [Lenke til FTBB: Diskriminering av blinde elever i norsk skole, v1.0](#)

⁸ [Lenke til utilsynet.no - pressemelding](#)

Den manglende etterlevelsen av forskriften om universell utforming av IKT-løsninger, viser at Staten og uutilsynet ikke har lyktes med dette oppdraget. Aktørene, som leverer IKT-løsninger til undervisningssektoren, følger ikke forskriften.

Det er svært alvorlig at digitale læremidler ikke tilfredsstillende minstekravene til universell utforming. Det får dramatiske konsekvenser for elever som er avhengig av tekniske hjelpemidler i sin skolehverdag. Denne sårbare elevgruppen står uten tilgang til egnede læremidler.

For å tvinge fram etterlevelse av regelverket, har våre medlemmer klaget flere digitale læremidler inn til Diskrimineringsnemnda. Dessverre hjelper heller ikke dette på krisen vi befinner oss i. Saksgangen i nemnda er både ressurs- og tidkrevende. Foreldre som tar på seg oppgaven med å klage, svares av kommunens jurister og med stadige utsatte frister blir saksbehandlingstiden over 2 år. På toppen av det hele, er de digitale læremidlene fremdeles utilgjengelige for våre barn når sakene avsluttes siden nemnda ikke har hjemmel til å kreve den helhetlige gjennomgangen som uutilsynet anbefaler i sine IKT-faglige uttalelser. Dette til tross for at uutilsynet konkluderer med at læremiddelet i liten grad samsvarer med regelverket.

Vi har selvsagt informert om behovet for en helhetlig gjennomgang. Svaret vi får er som følger:

“Vi [Diskrimineringsnemnda] kan derfor ikke garantere at alle feil i løsningen blir oppdaget og korrigert innenfor rammen av vår saksbehandling.”

Det er Diskrimineringsnemnda selv som bestemmer at rammen for klagen er begrenset til uutilsynets stikkprøver av noen få, utvalgte WCAG-krav, ved noen få tilfeldig utvalgte deler av det digitale læremiddelet. Dette til tross for at våre medlemmer opplyser nemnda om at det forventes at alle WCAG-krav, jf. Idl. § 18, er oppfylt innen sakene avsluttes.

Dagens tolkning av “hovedløsning”

Slik vi leser Ot. Prp. 44 (2007-2008), side 157 og 167, er det ingen tvil om at digitale løsninger som tas i bruk i undervisningen (virksomhetens alminnelige funksjon) er rettet mot allmennheten og dermed omfattes av forskriften for universell utforming av IKT-løsninger.

I våre klager til Diskrimineringsnemnda ser vi ofte at kommunen/fylkeskommunen argumenterer for at den digitale løsningen kun benyttes sporadisk og dermed ikke er å anse som en hovedløsning. Dette til tross for at løsningen benyttes i undervisningssammenheng og tilbys klassen som helhet, men ekskluderer den blinde/sterkt svaksynte eleven å delta i elevfellesskapet.

Dessverre får kommunen/fylkeskommunen medhold av nemnda i sin tolkning av “hovedløsning” og sakene henlegges siden kun hovedløsninger er omfattet av forskriften.

Vi er også alvorlig bekymret når vi leser om “primære” og “sekundære” læremidler i Oslo Economics rapport “Bruk av digitale løsninger i grunnskolen og universell utforming av IKT”, 11. april 2023:⁹

“Med et primært læremiddel eller læringsressurs mener vi at læremiddelet eller læringsressursen vurderes som viktig for å sikre utbytte av undervisningen og viktig for å nå målene i læreplanen.

Med et sekundært læremiddel eller læringsressurs mener vi at læremiddelet eller læringsressursen er et supplement til primære læremidler og læringsressurser.”

Tabell 2-2 i denne rapporten viser at mange oppgir at de anser lisensbaserte digitale læremidler som sekundære. Vår erfaring er at det benyttes et stort antall digitale læremidler i våre barns skolehverdag og det er ikke tydelig hva som er skolens primære og sekundære læremidler. Det er derfor svært alvorlig at det åpnes opp for en slik gruppering av læremidlene. Basert på nemndas tolkning av “hovedløsning” vil det følge at alle digitale løsninger, som skolen mener er supplement til undervisningen, fratras kravene til universell utforming.

Vi mener at:

- Diskrimineringsnemnda tolker av betegnelsen “hovedløsning” feil.
- “hovedløsning” er relatert til omfanget med hensyn til brukere (altså mange vs. få), ikke omfanget av selve bruken (ofte vs. sjelden).
- det er umulig å oppnå et inkluderende fellesskap dersom læremidler deles inn i “primære” og “sekundære”
- alle digitale læremidler som benyttes til undervisning er omfattet av forskrift for universell utforming av IKT-løsninger.

Vi anser det som nødvendig med en presisering av begrepet “hovedløsning”.

Dagens tolkning av “uforholdsmessig byrde”

I Diskrimineringsnemndas vedtak av 16. mai 2022¹⁰, som omhandlet bruk av et digitalt læremiddel ved en skole i Oslo kommune, skriver nemnda følgende:

“Nemnda har imidlertid vurdert at retting knyttet til tastaturnavigasjon i applet (ref. 2.1.1a-8) skal unntas fra den konkrete rettefristen. Bakgrunnen for dette er at det i den IKT-faglige uttalelsen fremgår at det kan være en teknisk krevende feil å rette, og nemnda vurderer det da ikke som forholdsmessig å sette en konkret rettefrist for denne feilen.”

Altså, noe som kan være teknisk krevende å rette (vi gjentar: kan være), anses som en uforholdsmessig byrde og er dermed ikke diskriminerende. Saken avsluttes til tross for at

⁹ [Lenke til Oslo Economics: Bruk av digitale løsninger i grunnskolen og universell utforming av IKT](#)

¹⁰ [Lenke til Diskrimineringsnemnda: Sak 21/335 Offentlig versjon av vedtak](#)

Tilsynet for universell utforming av IKT-løsninger har dokumentert brudd på minstekravene til universell utforming.

Resultatet av en slik tolkning av lovverket er at de dårligste IKT-løsningene, som er lengst unna å tilfredsstillere regelverket, blir premiært med fritak.

Vi mener at:

- Det å gi fritak fra Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger strider med intensjonen med lovverket.
- Det er uakseptabelt å gi fritak fra å rette feil som «potensielt kan være» krevende å rette.

Dagens definisjonen av “digitale læremidler”

I forskriftens § 2 (2) blir det presisert at

“Forskriften er begrenset til å gjelde nettløsninger, herunder digitale læremidler, og automater.”

FTBB hevder at denne presiseringen må endres til å gjelde alle digitale læremidler, også de som ikke krever nettilgang. Digitale læremidler som ikke trenger nettilgang er like fullt IKT-løsninger som underbygger virksomhetens alminnelige funksjoner, og hovedløsninger rettet mot eller stilt til rådighet for brukere.

Digitaliseringsstrategi

I *Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole for 2023-2030* anerkjenner myndighetene behovet for en tjenestekatalog for digitale læremidler og en støttetjeneste som kan bistå kommuner i forbindelse med anskaffelse av digitale læremidler.

Det fremgår av referat fra LDO og Barneombudets rundebordskonferanse om universell utforming av digitale læremidler 20. september 2023, at disse ordningene ligger langt frem i tid:

“Noe av grunnen til at strategier er overordnet, er å sikre mulighet til å ha gode innspillsrunder for å sikre at vi svarer på det som er behovene. Når det gjelder utformingen av støttetjenesten vil vi legge opp til en prosess som skal involvere bredt slik at alle hensyn er tatt med. Altså kommer støttetjenesten til kommunene til å måtte utredes nærmere. Når det gjelder tjenestekatalogen, må det understrekes at det ikke er aktuelt med en sentral godkjenningsordning. Det er mange problemer knyttet til en slik løsning, blant annet knyttet til at vi ønsker at lærerne skal ha metodefrihet for å gi elevene best mulig læring til elevene. Men det er samtidig viktig å sikre at læremidlene og verktøy som brukes er universelt utformede og tilpasset elevenes behov. Tjenestekatalogen kan svare på dette behovet. Bevilgningene til læremidler: Midlene kommer godt med og vil kunne innebære. Strategien skal gå over lang tid, men også vi er utålmodige med å komme i gang med arbeidet – støttetjeneste og tjenestekatalog står derfor høyt på prioriteringslista. Departementet

kan ikke løse dette alene, og det vil fortsatt være nødvendig med et samarbeid med mange aktører i det videre arbeidet for å få til gode løsninger.”

Vi trenger en kontrollfunksjon for å tvinge fram en etterlevelse av regelverket. Og vi trenger dette NÅ.

Oppsummering av våre erfaringer

Vi mener at systemsvikten allerede starter i et svakt lovverk. Videre observerer vi et svært alvorlig problem; **manglende kompetanse hos beslutningstagere**. Dette er gjeldende for alle ledd i systemet; fra det ansvarlige departementet og videre nedover i systemet, helt ned til pedagogene som underviser barna våre.

Vi finner det svært alvorlig at ny opplæringslov og dens foreslåtte forskrifter ikke stiller krav til at pedagoger som underviser blinde og sterkt svaksynte elever skal ha formell synspedagogisk kompetanse, da dette er helt nødvendig for å lykkes.

Vi er bekymret for den manglende etterlevelsen av Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger og ønsker en presisering av begrepene “hovedløsning”, “uforholdsmessig byrde” og “digitale læremidler” slik at regelverket kan håndheves i henhold til dets intensjon. Siden lovverket brytes og gjeldende praksis ikke samsvarer med intensjonen, slik den er beskrevet i forarbeidene, må de ansvarlige myndigheter, her Kommunal- og distriktsdepartementet, å gjøre nødvendige innstramminger og presiseringer i lovteksten.

Myndighetene er klar over systemsvikten.

Det ER PÅ HØY TID at staten tar sitt ansvar og gjør nødvendige tiltak for å innfri våre barns rettigheter!

Vennlig hilsen

Foreldre til blinde barn

v/ Mette S. Bævre og Siri Smedsrud